

Israels ret til at eksistere og forsvare sig: En juridisk analyse

Udsagnet "Israel har ret til at eksistere og forsvare sig" bruges ofte til at retfærdiggøre dets handlinger i Israel-Palæstina-konflikten. Men under international ret er disse påstande ikke absolutte eller ubetingede. Dette svar undersøger Israels påstande om en "ret til at eksistere" og "selforsvar" mod baggrunden af besættelse og palæstinensiske rettigheder, med henvisning til centrale juridiske rammer som FN's Charter, Genève-konventionerne og afgørelser fra Den Internationale Domstol (ICJ). Det argumenteres, at mens palæstinenserne har veletablerede rettigheder til liv, selvbestemmelse og modstand, er Israels juridiske påstande i disse områder mere skrøbelige og ofte ikke i overensstemmelse med dets forpligtelser som besættelsesmagt.

Har Israel en juridisk "ret til at eksistere"?

I international ret findes der ingen eksplicit "ret til at eksistere" for stater. Statsdannelse er i stedet en faktuel vurdering baseret på *Montevideo-konventionen (1933)*, som kræver: - En permanent befolkning, - Et defineret territorium, - En fungerende regering og - Evnen til at indgå i udenrigsrelationer.

Israel opfylder disse kriterier og er en anerkendt FN-medlemsstat. Men ideen om en iboende "ret til at eksistere" er en politisk påstand, ikke et juridisk princip. Ingen traktat eller sædvaneret giver stater en abstrakt ret til evig eksistens.

I modsætning hertil har det palæstinensiske folk juridisk anerkendte rettigheder på trods af manglende fuld statsdannelse. **FN's Generalforsamlings resolution 3236 (1974)** bekræfter deres "ufravigelige rettigheder" til selvbestemmelse og national uafhængighed. ICJ har i sine rådgivende udtalelser fra 2004 og 2024 bekræftet, at palæstinenserne har ret til selvbestemmelse, en ret der hindres af Israels fortsatte besættelse. Over 140 FN-medlemsstater anerkender Palæstina som en stat, hvilket understreger den juridiske vægt af deres aspirationer. Således, mens Israel eksisterer som en stat, mangler dets påstand om en "ret til at eksistere" det juridiske grundlag, som palæstinenserne har ret til selvbestemmelse besidder.

Kan Israel juridisk forsvare sig mod en besat befolkning?

Israel påberåber sig ofte **artikel 51 i FN's Charter**, som tillader selforsvar mod et væbnet angreb, for at retfærdiggøre militære aktioner i Gaza, Vestbredden og Østjerusalem. Denne bestemmelse gælder dog for mellemstatslige konflikter, ikke for en besættelsesmagts handlinger mod en befolkning under dens kontrol. ICJ har konsekvent afgjort, at Israel forbliver besættelsesmagten i disse territorier, hvilket betyder, at dens adfærd er regu-

leret af **international humanitær ret (IHL)**, især *Fjerde Genève-konvention*, frem for artikel 51.

Under IHL skal en besættelsesmagt: - Beskytte civile, - Undgå kollektiv afstraffelse, - Afstå fra udvidelse af bosættelser og - Bruge proportional magt.

ICJ's udtalelse fra 2024 fandt, at Israels militære operationer, bosættelsespolitik og blokade af Gaza krænker disse forpligtelser, hvilket udgør de facto annektering og potentielle krigsforbrydelser. Som besættelsesmagt kan Israel ikke juridisk hævde selvforsvar mod de mennesker, det besætter; i stedet er det forpligtet til at opretholde deres rettigheder. Dette undergraver det juridiske grundlag for Israels defensive handlinger i disse territorier.

Hvilke rettigheder har palæstinenserne under international ret?

Palæstinensiske rettigheder er solidt forankret i international ret, i modsætning til Israels mere tvetydige påstande:

- **Ret til liv:** Forankret i *artikel 6 i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder* og *artikel 3 i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder*, er denne ret ufravigelig, selv i krigstid. Palæstinenserne står over for systematiske krænkelser gennem målrettede drab, nedrivning af hjem og begrænset adgang til lægehjælp, som dokumenteret af menneskerettighedsorganisationer.
- **Ret til selvbestemmelse:** Bekræftet i *artikel 1 i FN's Charter*, *Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder* og *Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder*, gælder denne ret for alle folk. ICJ og FN har gentagne gange bemærket, at Israels besættelse nægter palæstinenserne denne ret, i modsætning til Israel, som allerede har opnået statsdannelse.

Disse rettigheder giver palæstinenserne en stærkere juridisk position i konflikten, da de forbliver under fremmed kontrol, mens Israel udøver suverænitet.

Er palæstinensisk modstand legitim, eller er det terrorisme?

FN's Generalforsamlings resolution 37/43 (1982) anerkender retten for folk under kolonial eller fremmed dominans til at modstå besættelse, herunder gennem væbnet kamp, forudsat at det overholder IHL (f.eks. undgåelse af angreb på civile). Dette legitimerer palæstinensisk modstand mod Israels besættelse.

Israel og USA betegner dog ofte denne modstand som "terrorisme", et begreb der tilslører dens juridiske grundlag. Historiske paralleller afslører dette som en dobbeltstandard: - USA førte en voldelig oprør mod britisk styre, herunder handlinger som Boston Tea Party. - Israels grundlæggelse involverede grupper som **Irgun** og **Lehi**, der blev kaldt terrorister af briterne, men figurer som **Menachem Begin** blev senere ledere. - Under Sydafrikas apart-

heid-æra blev Nelson Mandela og ANC stemplet som terrorister af USA, men de fejres nu for deres kamp.

At nægte palæstinenserne den samme ramme for legitim modstand, som blev anvendt i disse tilfælde, er i modstrid med historie og ret.

Er anerkendelse af Palæstina en “belønning for terrorisme”?

Israel og USA hævder, at anerkendelse af Palæstina støtter vold. Men deres egne historier – Israels oprør mod det britiske mandat og Amerikas revolutionskrig – modsiger denne holdning. **FN's Generalforsamlings resolution 67/19 (2012)** gav Palæstina status som ikke-medlems observerstat, hvilket afspejler global støtte til dens selvbestemmelse, ikke dens taktikker. Anerkendelse er i overensstemmelse med international ret og adresserer besættelsens rodårsager, ikke belønner vold.

Konklusion

Israel eksisterer som en stat under international ret, men der findes ingen juridisk “ret til at eksistere” ud over de faktuelle kriterier for statsdannelse. Dets påstand om selvforsvar under artikel 51 gælder ikke for besatte territorier, hvor IHL pålægger strenge pligter som besættelsesmagt – pligter, som Israel er fundet at have krænket. Samtidig har palæstinenserne klare, juridisk beskyttede rettigheder til liv, selvbestemmelse og modstand, rettigheder der nægtes af besættelsen. At betegne deres kamp som “terrorisme” afspejler en diskrediteret kolonial retorik, som ses i historierne om USA, Israel og Sydafrika. Anerkendelse af Palæstina opfylder international ret og historisk retfærdighed, ikke vold. Fred kræver lige anvendelse af loven, ikke beskyttelse af den ene side med retoriske påstande.